

ПІДСЕКЦІЯ УКРАЇНОЗНАВСТВА ТА РОСІЙСЬКОЇ МОВИ ЯК ІНОЗЕМНОЇ

СРЕДСТВА ВЫРАЖЕНИЯ ВЕЖЛИВОСТИ В МЕДИЦИНСКОМ ЯЗЫКЕ

MEANS OF POLITENESS EXPRESSION IN THE MEDICAL LANGUAGE

Al-Bataineh Dia'a, Assoc. Prof. Dehtiarova K.V.

ВГУЗУ “Украинская медицинская стоматологическая академия”

Кафедра украиноведения и гуманитарной подготовки

В задачи нашего исследования входит изучение средств выражения вежливости в медицинском языке и соответственно русскоязычном профессиональном общении.

Проанализировав русские учебные материалы по медицинскому профессиональному общению, можем прийти к выводу, что в нем достаточно много места занимают средства выражения вежливости, поскольку слово вызывает функциональные изменения в организме, вплоть до летального исхода. Слово имеет и психотерапевтическое значение. Таким образом, речевой этикет можно отнести к лечебной тактике, о чем мы говорили ранее [http://sntumsa.pl.ua/sites/default/files/conferenceUMSA/2017__Statti_%D1%80%D0%B8%D0%BE.pdf, с. 115].

Среди большого количества средств выражения вежливости можем выделить наиболее частые в языке и речи медицины:

- этикетные формы, слова и выражения (*здравствуйте, добрый день, пожалуйста, Вы-обращения* и т.п.);
- употребление иносказания и преуменьшения (питота) для смягчения негативности (*придется немного потерпеть, будет небольшой дискомфорт, интересное положение – беременность*);
- употребление описательных или «скрытых» названий, в том числе и с использованием медицинской терминологии (так называемая эвфемизация речи: *лишний вес* вместо *ожирение*, *летальный исход* вместо *смерть* и проч.);
- употребление косвенных вопросов (*Вы можете расслабить мышцы?* и проч.).

Заметим, что подобные средства вежливости широко представлены и в других языках, например, в арабском языке.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕРМИНОЛОГИЧЕСКОЙ ЛЕКСИКИ НА ЗАНЯТИЯХ ПО СИНТАКСИСУ РУССКОГО ЯЗЫКА НА МЕДИЦИНСКОМ ФАКУЛЬТЕТЕ

THE USAGE OF MEDICAL TERMINOLOGY AT THE LESSONS WHILE STUDYING THE SYNTAX OF THE RUSSIAN LANGUAGE AT THE MEDICAL DEPARTMENT

Ismoilov Sh., Assoc. Prof. H.Kozub

ВГУЗУ “Украинская медицинская стоматологическая академия”

Кафедра украиноведения и гуманитарной подготовки

В современный период лексика языка науки – одно из наиболее активно разрабатываемых направлений современного языкознания. Кроме общенаучной лексики, наука оперирует терминами. Термином считается слово или словосочетание, служащее для однозначного и точного обозначения (называния) специального научного понятия в определённой системе специальных понятий.

Задача настоящей статьи – определить границы употребления терминов на занятиях по синтаксису русского языка, при изучении простого и сложного предложения, их этимологию (происхождение), способы их введения в тексты, упражнения, наличие их объяснения, их связь с грамматикой. Так, на 2 курсе медицинского факультета работа с медицинскими терминами продолжается. Если на 1 курсе в текстах и упражнениях преобладал социально-бытовой аспект, то на 2 курсе весь грамматический материал связан с медициной.

Медицинские термины можно разделить на русские и заимствованные. Уже вначале в учебнике Алексеенко и др. даются небольшие тексты-инструкции «Примочки», «Банки», где используются общеупотребительные русские слова, но в специальном значении. Далее тексты усложняются и по объёму и по содержанию. Но все тексты носят научно-популярный характер. Русские термины заменяются иностранными, заимствованными в основном из греческого и латинского языков.

Термин обязательно объясняется в тексте, иногда для его понимания требуется весь текст. По мере усложнения материала, усложняется и медицинская терминология. Если вначале это общеупотребительная лексика, то в конце учебника преобладают специальные термины.

Перед изучением темы дается толкование термина, его определение, студенты выясняют происхождение термина, затем термины вводятся в упражнения с различными грамматическими заданиями: составить предложения, словосочетания, трансформировать предложения из простого в сложное, поставить в нужной форме, например, выбрав глагол несовершенного и совершенного вида, изменить текст или придумать его, например, инструкция по составлению горчичников. Тексты тоже усложняются по мере их накопления.

Мы считаем, что такая работа подготовит будущих медиков к усвоению специальной медицинской терминологии, обогатит их речь в плане специальной лексики, будет способствовать культуре грамматически правильной речи.

ГРАФІЧНІ ОБРАЗИ ТА СИМВОЛИ ЗОРОВОЇ ПОЕЗІЇ

GRAPHIC IMAGES AND SYMBOLS OF VISUAL POETRY

Kochkarova M. K., Assoc. Prof. Leshchenko T. O.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра українознавства та гуманітарної підготовки

Будь-яка творча діяльність завжди пов'язана з пошуками нових виражальних засобів і форм. Аби вплинути на читача, здивувати, вразити його уяву, митці слова здавна вдавалися до художніх експериментів. В українській поезії до експериментальних явищ належать візуальні (зорові твори). Їх нерідко визначають також як фігурні вірші. Візуальна (зорова) поезія — це вірші, які поєднують зорові й літературні елементи в художнє ціле.

В Україні зорова поезія почала інтенсивно розвиватися лише з 1991 року. Із появою комп'ютерів та зі зростанням інтересу до зображення вона вийшла на новий етап свого розвитку. Поезія все більше входить у рекламу і використовує зорове зображення. За століття свого існування силабо-тонічний вірш втратив свою свіжість.

Актуальність дослідження зумовлює те, що дотепер зорова поезія – це мало досліджене явище (Довгалевський М., 1973; Сорока М., 1997; Мойсієнко А., 2001; Higgins D., 1987).

Предметом дослідження стала тенденція розвитку української зорової поезії.

Об'єкт дослідження – твори відомих митців цього жанру.

Мета роботи полягає в детальному дослідженні зорової поезії та її значення для психоемоційної сфери особистості лікаря.

Метод дослідження: компонентний аналіз.

Практичне значення: лікарям би не завадило поцікавитися цим видом мистецтва, оскільки воно розвиває асоціативне мислення, увагу, загальний кругозір та освіченість, що є рисами, вкрай важливими і для особистості лікаря.

Цінність української зорової поезії полягає у відкритті нових можливостей давньоукраїнського слова та створенні естетичної реальності, в якій воедино злилися різноманітні види мистецтва: література, графіка, музика, мистецтво шрифту й ін. Така поезія збагатила українську літературу новими формальними знахідками, сприяла залученню її до західноєвропейської художньої традиції, розкрила перед вітчизняними митцями нові естетичні обрії.

Отже, сучасна зорова поезія – це суміжне явище з живописом, графікою, коміксом і рекламою. Конкретні вірші українських поетів викликають певний літературний резонанс і заслуговують на увагу освіченого читача, зокрема і майбутніх лікарів.

ТВОРЧИСТЬ СВІТЛАНИ ТАЛАН. ОБРАЗ ЖІНКИ-ЛІКАРЯ У СУЧАСНІЙ ЖІНОЧІЙ ПРОЗІ

SVITLANA TALAN`S WORK. THE FIGURES OF A WOMAN-DOCTOR IN MODERN PROSE

Kushnir L.Y., Yufymenko V.G.

ВДНЗУ «Українська медична стоматологічна академія»

Кафедра українознавства та гуманітарної підготовки

Мета роботи: Проаналізувати суть нового типу особистості жінки-лікаря в сучасній жіночій прозі та своєрідність художнього вираження, а це передбачає такі завдання:

1. Охарактеризувати процес становлення і розвитку жіночої прози в українській літературі.
2. Визначити місце творчості Світлани Талан в сучасному контексті письменства.
3. Висвітлити особливості поетики жіночої прози.

Сучасна українська проза набуває свого розвитку та популярності в непрості часи для українського суспільства й існування жіночої прози в цьому суспільстві надає величезні можливості осмислити нездоланні суперечності жіночої душі, її прагнення до само ідентифікації та пошуків гармонії буття. Серед сучасного письменства вирізняється оригінальна постать Світлани Талан. Популярність творів авторки серед сучасної молоді викликає розгляд становлення письменниці як художниці слова в контексті сучасного літературного процесу. Цим визначається актуальність дослідження даної теми.

Висновок: «Жіноча проза» – це, можна сказати, книги «про життя». Важливим є те, що відчувають героїні, які уроки вони дають, і водночас, що усвідомлює читач щодо позиції героя. Естетичний ідеал жінки розкривається через ствердження авторкою високих моральних цінностей: любові, мудрості, душевної чистоти.